

POSTANOWIENIE

Dnia 6 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa S. D.
przeciwko L. Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł.
o wynagrodzenie, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,
odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 6 lutego 2019 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 30 marca 2017 r., sygn. akt XXI Pa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2025 (dwa tysiące dwadzieścia pięć) złotych tytułem kosztów pomocy prawnej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy w W. wyrokiem z dnia 30 marca 2017 r., wydanym na skutek apelacji wniesionej przez powoda S. D. od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 24 marca 2016 r., zmienił zaskarżony apelacją wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanej L. S.A. w Ł. na rzecz powoda następujące kwoty: a) 3.200,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 maja 2009 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami za opóźnienie w wysokości ustawowej od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za kwiecień 2009 r.; b) 3.200,00 zł z ustawowymi odsetkami

od dnia 11 czerwca 2009 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami za opóźnienie w wysokości ustawowej od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za maj 2009 r.; c) 12.161,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 kwietnia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami za opóźnienie w wysokości ustawowej od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za marzec 2009 r.; d) 1.142,85 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 kwietnia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami za opóźnienie w wysokości ustawowej od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych za marzec 2009 r.; e) 571,43 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 maja 2009 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami za opóźnienie w wysokości ustawowej od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych za kwiecień 2009 r.; f) 1.428,57 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 kwietnia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami za opóźnienie w wysokości ustawowej od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych za marzec 2009 r.; g) 6.151,00 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 kwietnia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami za opóźnienie w wysokości ustawowej od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec pracownika, a w pozostałym zakresie oddalił powództwo oraz oddalił apelację w pozostałym zakresie, rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego.

Pozwana L. S.A. w Ł. wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 30 marca 2017 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest art. 29 pkt 3 w związku z art. 80 i art. 65 k.c., art. 151¹ § 1-3 k.p., art. 55 § 1¹ k.p. w związku z art. 61 k.c. i w związku z art. 300 k.p., a także naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 382 k.p.c. w związku z art. 321 k.p.c. i w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do skarżąca wyraziła pogląd, że wskazane przez nią uchybienia Sądu w zakresie prawa procesowego i materialnego prowadzą do wniosku, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście

uzasadniona. Tym samym jest spełniony i wystarczający warunek przyjęcia niniejszej skargi kasacyjnej do rozpoznania ustanowiony w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżąca dodała równocześnie, że w Komentarzu do Kodeksu postępowania cywilnego pod red. Andrzeja Zielińskiego, wydanie 9, Wydawnictwo CH Beck, Warszawa 2017 s. 779, w Komentarzu do Kodeksu postępowania cywilnego pod red. Tadeusza Erecińskiego, Lexis Nexis, Warszawa, 2007, t. 2, s. 242, a także w innych komentarzach są powołane liczne orzeczenia Sądu Najwyższego wyjaśniające, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie, to jest w szczególności wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący lub gdy podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Orzeczenie oczywiście narusza prawo, jeżeli zostało wydane w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej, wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa" (bądź niezastosowania właściwego prawa). Rażący, oczywisty błąd polegający na braku ustaleń istotnych elementów stanu faktycznego i tym samym niemożność dokonania prawidłowej jego subsumcji do przepisów prawa materialnego, wystarczających i koniecznych do rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, jest zaś tego przykładem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a

jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada także przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu najwyższego stanowiskiem skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wówczas, gdy zaskarżone tą skargą orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437) i jest możliwe do przyjęcia tylko wówczas, gdy orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1963 r., II CZ 3/63, OSPiKA 1963 nr 11, poz. 286). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi

(por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638).

Zdaniem Sądu Najwyższego, oceniany w niniejszym postępowaniu wniosek skarżącej o przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia wyżej określonych kryteriów. Zawiera on co prawda ogólne wskazówki dotyczące rozumienia pojęcia „oczywista zasadność”, jednakże brak w nim jakiegokolwiek wyводу o charakterze jurydycznym, który uzasadniałby tezę, że w niniejszej sprawie tak rozumiana oczywista zasadność skargi kasacyjnej faktycznie występuje. Nie sposób bowiem uznać za taki wywód sugestii, że w sprawie brak jest ustaleń istotnych elementów stanu faktycznego, który uniemożliwia dokonanie prawidłowej jego subsumcji do przepisów prawa materialnego. Co więcej, skarżąca nie powołuje we wniosku żadnych przepisów prawa materialnego lub procesowego, które – jej zdaniem – zostały naruszone w sposób kwalifikowany. Nie sposób natomiast skonstruować prawidłowego wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania bez odwołania się choćby do jednego przepisu prawa materialnego lub procesowego. Każda z przesłanek skargi, to jest oczywista zasadność skargi, występowanie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzeba wykładni jako okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji muszą dotyczyć treści przepisów, które były (powinny być) zastosowane w sprawie. Konieczne wymaganie konstrukcyjne skargi jest zatem spełnione tylko wówczas, gdy jej autor wskaże, którego przepisu (przepisów) prawa dotyczy to twierdzenie, a także w czym upatruje nadanie zarzucanemu naruszeniu znamienia oczywistej zasadności.

Trzeba też podkreślić, że ramach oceny, czy skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, nie jest rzeczą Sądu Najwyższego doszukiwanie się w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych argumentacji mającej wykazać istnienie deklarowanej we wniosku przesłanki przedsądu, gdyż na tym etapie postępowania podstawy kasacyjne nie podlegają jeszcze badaniu (por. pośród wielu postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2010 r., II UK 274/09, LEX nr 585794). Wynika to stąd, że na tym etapie przedmiotem badania dokonywanego przez Sąd Najwyższy jest jedynie to, czy wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej wskazuje i wykazuje choć jedną z podstaw (przesłanek) przedsądu wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Natomiast podstawy kasacyjne stanowią odrębny od

przesłanek przedsądu element skargi, w związku z czym nie zastępują one (ani ich uzasadnienie) i nie mogą zastąpić przesłanek przedsądu. Innymi słowy podstawy kasacyjne podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że skarżąca nie zdołała wykazać potrzeby poddania jej skargi kasacyjnej merytorycznemu rozpatrzeniu. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a w odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 9 ust. 1 pkt 2 w związku z § 2 pkt 5 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, orzekł jak w sentencji swojego postanowienia.